

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1736/2544

ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) โจทก์ เจ้าหนี้โจทก์ ธนาคารเอเชีย จำกัด โจทก์ นายบุญยงค์ เกียรติวงศ์
กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 104, พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 94, พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 179, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 104, ป.วิ.พ. มาตรา 84, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153, ป.วิ.พ. มาตรา 93, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 107, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 94, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 179

ย่อ / หลักกฎหมาย

ในชั้นตรวจคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 104 แม้จะไม่มีผู้คัดค้านคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้ และเจ้าหนี้ยื่นคำขอรับชำระหนี้จะเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในคดีอื่นหรือเป็นผู้เป็นโจทก์ในคดีล้มละลาย เจ้าหนี้ก็มีหน้าที่นำพยานหลักฐานมาแสดงต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่า มูลหนี้ที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้มีอยู่จริงและลูกหนี้ต้องรับผิดชอบในหนี้ดังกล่าว เจ้าหนี้อ้างว่า บริษัท ผ. เป็นหนี้เจ้าหนี้ตามบัญชีกระแสรายวันและตัวสัญญาใช้เงิน โดยลูกหนี้ทั้งสองเป็นผู้ค้ำประกัน แต่เจ้าหนี้ไม่มีบัญชีกระแสรายวันและตัวสัญญาใช้เงินอันเป็นหลักฐานแห่งหนี้ ทั้งไม่มีหนังสือสัญญาค้ำประกันของลูกหนี้ ทำให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่อาจสอบสวนถึงมูลหนี้แห่งคำพิพากษาศาลชั้นต้น การที่เจ้าหนี้มีเพียงสำเนาคำพิพากษาศาลชั้นต้นซึ่งแนบท้ายคำขอรับชำระหนี้เท่านั้นยังไม่เพียงพอที่จะเชื่อได้ว่าลูกหนี้ทั้งสองเป็นหนี้ตามจำนวนที่เจ้าหนี้ขอรับชำระหนี้ และเป็นหนี้ที่อาจขอรับชำระหนี้ได้ตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 94 เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาขอรับชำระหนี้ในมูลหนี้ตามคำพิพากษา 1 ฉบับ ในการอุทธรณ์หรือฎีกาจึงต้องเสียค่าขึ้นศาลเพียงศาลละ 25 บาท เท่านั้นตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 179(2)

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้พิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้(จำเลย) ทั้งสองเด็ดขาดเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2540 ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) เจ้าหนี้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามคำพิพากษาจำนวน 25,506,419.81 บาท จากกองทรัพย์สินของลูกหนี้ทั้งสองรายละเอียดปรากฏตามบัญชีท้ายคำขอรับชำระหนี้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นัดตรวจคำขอรับชำระหนี้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 104 แล้ว ไม่มีผู้ใดโต้แย้งคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้รายนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวนแล้วมีความเห็นว่า เจ้าหนี้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามคำพิพากษาจากมูลหนี้ตัวเงินเป็นเงิน 25,506,419.81 บาท เจ้าหนี้มีหน้าที่ต้องนำสืบพยานหลักฐานต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 84 ประกอบด้วยพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153 เมื่อเจ้าหนี้ไม่นำพยานมาให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวนทั้งคำพิพากษาที่เจ้าหนี้ส่งต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นเพียงสำเนาเอกสารซึ่งต้องห้ามมิให้รับฟังตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 93 ประกอบด้วยพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153 เจ้าหนี้จึงไม่มีพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ว่ามูลหนี้มีอยู่จริงและสมควรได้รับชำระหนี้ จึงไม่อาจพิจารณาให้ตามที่ขอ เห็นควรยกคำ

ขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 107(1) ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้ตามความเห็นของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เจ้าหนี้อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนเจ้าหนี้ฎีกาศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายตรวจวินิจฉัยว่า "มีปัญหาคือต้องวินิจฉัยตามฎีกาเจ้าหนี้ว่า เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับชำระหนี้จากกองทรัพย์สินของลูกหนี้ทั้งสองหรือไม่ เจ้าหนี้ฎีกาว่า หนี้ที่เจ้าหนี้ขอรับชำระหนี้เป็นหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งในการพิจารณาของศาลชั้นต้นเจ้าหนี้ได้นำสืบต้นฉบับเอกสารให้ศาลเห็นว่าลูกหนี้ทั้งสองมีหนี้ต่อเจ้าหนี้ตามมูลหนี้แห่งเอกสารศาลชั้นต้นเชื่อว่าลูกหนี้ทั้งสองเป็นหนี้เจ้าหนี้จริง จึงได้พิพากษาให้เจ้าหนี้ชนะคดี แม้คำพิพากษาที่อ้างส่งเป็นสำเนา ก็หาเป็นสาระสำคัญไม่เพราะเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทำความเห็นส่งศาลชั้นต้นแล้วศาลชั้นต้นสามารถตรวจสอบความถูกต้องของคำพิพากษาได้จึงไม่มีเหตุผลที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะต้องสอบสวนพยานเอกสารอีก ศาลฎีกาเห็นว่า ผู้ขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายแม้จะเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในคดีอื่นหรือเป็นเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ในคดีล้มละลายนั้นเอง และในชั้นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นัดตรวจคำขอรับชำระหนี้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 104 แม้จะไม่มีผู้คัดค้านขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้ก็ตามเจ้าหนี้ผู้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ก็มีหน้าที่นำพยานหลักฐานมาแสดงต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่ามูลหนี้ที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้มีอยู่จริงและลูกหนี้ต้องรับผิดชอบในหนี้ดังกล่าว เมื่อเจ้าหนี้ไม่ส่งต้นฉบับเอกสารอันเป็นหลักฐานสำคัญของหนี้ที่ลูกหนี้ทั้งสองมีต่อเจ้าหนี้และกรณีมิใช่ต้นฉบับเอกสารหาไม่ได้เพราะสูญหายหรือถูกทำลายโดยเหตุสุดวิสัย หรือไม่สามารถนำต้นฉบับมาได้โดยประการอื่น เพื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือศาลจะอนุญาตให้เจ้าหนี้้นำสำเนาหรือพยานบุคคลมาสืบได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 93(2) จึงชอบที่ศาลล่างทั้งสองจะพิจารณาพยานหลักฐานเท่าที่ปรากฏอยู่ในสำนวนการสอบสวนของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เจ้าหนี้อ้างว่า บริษัทผลิตภัณฑ์กระป๋องกรุงเทพ จำกัด เป็นหนี้เจ้าหนี้ตามบัญชีกระแสรายวันและตามตัวสัญญาใช้เงิน เป็นเงิน 5,273,218.97 บาท โดยลูกหนี้ทั้งสองเป็นผู้ค้ำประกันหนี้ดังกล่าว แต่เจ้าหนี้ไม่มีบัญชีกระแสรายวันและตัวสัญญาใช้เงินอันเป็นหลักฐานแห่งหนี้ ทั้งไม่มีหนังสือสัญญาค้ำประกันของลูกหนี้ ทำให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่อาจสอบสวนถึงมูลหนี้แห่งคำพิพากษาศาลชั้นต้นได้ การที่เจ้าหนี้มีเพียงสำเนาคำพิพากษาคดีหมายเลขแดงที่ 6066/2529 ของศาลชั้นต้นซึ่งแนบท้ายคำขอรับชำระหนี้เท่านั้น ยังไม่เพียงพอที่จะให้เชื่อได้ว่า ลูกหนี้ทั้งสองเป็นหนี้ตามจำนวนที่เจ้าหนี้ขอรับชำระหนี้ และหนี้นั้นเป็นหนี้ที่อาจขอรับชำระหนี้ได้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 94 ที่ศาลล่างทั้งสองมีคำสั่งและคำพิพากษาให้ยกคำขอรับชำระหนี้เสียทั้งสิ้นตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 107(1) นั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยฎีกาเจ้าหนี้ฟังไม่ขึ้นอนึ่ง ปรากฏว่าเจ้าหนี้รายนี้เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาขอรับชำระหนี้ในมูลหนี้ตามคำพิพากษา 1 ฉบับ ในการอุทธรณ์หรือฎีกาต้องเสียค่าขึ้นศาลเพียงศาลละ 25 บาท ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 179(2) วรรคท้าย เจ้าหนี้เสียค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกามาขึ้นศาลละ 200 บาท เกินมารวม 350 บาทจึงให้คืนค่าขึ้นศาลที่เกินมาแก่เจ้าหนี้"พิพากษายืน คืนค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกาส่วนที่เกินมา 350 บาท แก่เจ้าหนี้

องค์คณะ

ธีระวัฒน์ ภัทรานวัช · พิชัย เตโชพิทยาอุล · วัฒนชัย โชติชูตระกูล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/>

